

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
3.Bhar.194/2013/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2013. november hó 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

VÉGZÉS:

A csalás bűntettének kísérlete miatt **I. r. vádlott és társa** ellen indított büntetőügyben az ügyész másodfellebbezését elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2013. január 28. napján kelt, 32.Bf.11.479/2012/6. számú ítéletét mindkét vádlottal szemben **helybenhagyja**.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2012. május 16. napján kelt 8.B.VI-VII.37.598/2010/15. számú ítéletében I.r. és II. r. vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 318. § (1), (4) bekezdés a) pont szerinti csalás bűntettének kísérletében és a Btk. 276. §-a szerinti magánokirat-hamisítás vétségében, melyet utóbbi vádlott bűnsegédként követett el. Ezért I. r. vádlottat halmazati büntetésül 220 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 800 Ft-ban, a pénzbüntetés teljes összegét 176.000,- Ft-ban; II. r. vádlottat halmazati büntetésül 170 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 700 Ft-ban, a pénzbüntetés teljes összegét 119.000,- Ft-ban állapította meg. Rendelkezett a pénzbüntetésnek meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, egyetemlegesen kötelezte a vádlottakat 94.102,- Ft bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlottak a védőjükkel jelentettek be fellebbezést felmentésért. A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2013. január 28. napján kelt 32.Bf.11.479/2012/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és mindkét vádlottat az ellenük emelt vád alól felmentette; megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság ítélte ellen a Fővárosi Főügyészség Bfel.9273/2008/10. számon jelentett be írásbeli fellebbezést. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság

tévedett, amikor a Btk. 17. § (3) bekezdésében foglalt önkéntes elállásra tekintettel a vádlottakat felmentette az ellenük emelt vád alól. Ezzel szemben I. r. vádlott elállása nem önkéntes volt, mert azt a biztosító által felkért cég munkatársainak tevékenysége is kiváltotta. Tekintettel arra, hogy az I. r. vádlott kárigényének visszavonását túlnyomó részt nem a saját elhatározás motiválta, önmagában kérdéses az elállás önkéntességének megállapítása. Emellett dogmatikailag is téves a másodfokú bíróság döntése, mert önkéntes elállásra csak „befejezetlen” kísérlet esetén kerülhet sor. Jelen ügyben a bűncselekmény „befejezett” kísérlete állapítható meg, melynél az önkéntes eredmény elhárítás merülhetne fel büntethetőséget kizáró okként, azonban ez jelen körülmények között nem állapítható meg, hiszen I. r. vádlott kárigényének visszavonását a másodfokú bíróság megállapítása szerint is a biztosító társaság munkatársai motiválták. Megjegyezte az ügyész, hogy a magánokirat-hamisítás tekintetében az önkéntes elállás lényegében nem is értelmezhető. Indítványozta ezért a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és új eljárásra utasítását.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.374/2013/1. számú átiratában az ügyészi jogorvoslatot fenntartotta. Azt annyiban korrigálta, hogy a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását indítványozta, melynek keretében a harmadfokú bíróság a vádlottak bűnösségét a Btk. 318. § (1), (4) bekezdés a) pont szerinti csalás bűntettében és a Btk. 276. §-a szerinti magánokirat-hamisítás vétségében állapítsa meg, és emiatt pénzbüntetést szabjon ki velük szemben.

A harmadfokú nyilvános ülésen az ügyész a fellebbezését az írásban előterjesztettel és az átiratában foglaltakkal egyezően fenntartotta. A vádlottak védője az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, annak helyes indokai alapján. A vádlottak nem tettek érdemi nyilatkozatot.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú bíróság I. r. és II. r. vádlottakat felmentette a csalás bűntettének kísérlete és magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól. Utóbbi döntés ellentétes az elsőfokú bíróságnak az e cselekmények miatt büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletével. A Be. 386. § (1) bekezdés c) pontjának első fordulata szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntető eljárás szabályainak megsértésével az elsőfokon elítélt vádlottat felmentette. Jelen esetben megvalósult az előbbi törvényi előfeltétel, mivel az elsőfokú bíróság ítéletéhez képest a Fővárosi Törvényszék mindkét vádpontban felmentette a vádlottakat az ellenük emelt vád alól. Helyesen biztosított ezért jogorvoslatot a határozatával szemben a másodfokú bíróság, mert a harmadfokú eljárásnak a Be. XV. fejezetében szabályozott törvényes előfeltételei fennállnak.

----- o -----

A Fővárosi Ítéltábla az ügyész fellebbezése folytán a jogorvoslattal támadott másodfokú ítéletet, az azt megelőző első- és másodfokú eljárással együtt bírálta

felül a Be. 387. § (1) bekezdése alapján. Megállapította, hogy a bíróságok az eljárási szabályok betartásával folytatták le az eljárásukat.

Sem az ügyészi fellebbezésben, sem a harmadfokú nyilvános ülésen nem érte ugyan támadás az eljáró bíróságok által megállapított tényállást, azonban a történeti tényállás megalapozottságát a Fővárosi Ítéltábla hivatalból vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálatakor a másodfokú bíróság helytállóan észlelte, hogy az igazságügyi műszaki szakértő a nyomozati iratok 369. oldalán a következő megállapításokat tette I. r. és II. r. vádlott ütközésével kapcsolatosan:

- *„Csak a kárbejelentés szerinti károsult személygépkocsi sérüléseiről állnak a rendelkezésre fényképfelvételek, a károkozó jármű sérüléseiről nem készültek fényképfelvételek. Ezek hiányában a járműsérülések nem vethetők össze... a továbbiakban már nem is várható a sérülések fényképfelvételeken történő rögzítése.*
- *A baleset körülményeire vonatkozóan megfelelő és értékelhető műszaki tartalommal bíró adatok a tanúvallomásokban és a baleseti bejelentő lapon sem lelhetők fel. Az elmondásokban és a baleseti helyszínvázlaton a káresemény rekonstruálásához szükséges paraméterek olyan mértékű intervallumban helyezkednek el, melyek alapján szintén nem igazolható vagy cáfolható egyértelműen a bejelentett káresemény bekövetkezte.”*

A harmadfokú bíróság által hosszabban citáltakhoz képest a másodfokú bíróság az ítéletének 2. oldal 5. bekezdésében az idézet utolsó mondat releváns részeit a tényállás kiegészítése keretében rögzítette. A következő bekezdésekben ugyancsak a káresemény megtörténtével kapcsolatos megállapításokkal egészítette ki a történeti tényállást, amely így minden tekintetben megalapozott, s a harmadfokú eljárásban is irányadóvá vált.

----- 0 -----

A történeti tényállásból így az a helyes következtetés vonható le, hogy mivel nem cáfolható I. r. és II. r. vádlottak ütközése, ennek következtében - függetlenül a korábbi balesettől - I. r. vádlott gépkocsijában a kár bekövetkezte, az sem állapítható meg kétséget kizáró bizonyossággal, hogy e vádlott valótlán kárbejelentést nyújtott volna be a kárrendezési eljárásban. Alapvető jelentőségű a büntető eljárásban az "In dubio pro reo" elve, mely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem lehet az eljárás alá vont személy terhére értékelni. A másodfokú bíróság által megállapított tényállás szerint nem volt kétséget kizáróan bizonyítható I. r. vádlott, II. r. vádlott aláírásával olyan valótlán kárbejelentést tett volna az Biztosítónál, mely 338.022,- Ft kárigény kifizetésére vezethetett volna.

Ilyen körülmények között a másodfokú bíróság csupán határozatának indokolásában a felmentés jogcímében, abban tévedett, hogy I. r. vádlott önkéntes elállására figyelemmel bűncselekmény hiányában mentette fel mindkét vádlottat. A

felmentés helyes jogcíme ezzel szemben a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontjának első fordulata, vagyis az irányadó tényállás szerint nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése a vádlottak részéről. A harmadfokú bíróság a felmentés utóbbi, helyes indokára tekintettel a másodfokú ítélet önkéntes elállásra vonatkozó jogi okfejtését rekesztette ki a másodfokú ítéletből, melyet az ügyészi fellebbezés egyébként helyes érvekkel támadott; ennek viszont csak abban az esetben lett volna jelentősége, ha a nem támadott megalapozott tényállás alapján bűncselekmény elkövetése megállapítható lenne.

Az ügyészi fellebbezés azonban utóbbi feltétel hiányában alaptalannak bizonyult.

A másodfokú bíróság ítélete indokolásának előbbi pontosításával, kiegészítésével a harmadfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

Budapest, 2013. év november hó 27. napján

Dr. Nehrer Péter
a tanács elnöke

Dr. Hrabovszki Zoltán
előadó bíró

Dr. Sebe Mária
bíró

A Fővárosi Törvényszék 32.Bf.11.479/2012/6. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bhar.194/2013/5. számú végzésével **2013. év november hó 27. napján jogerős.**

Budapest, 2013. év november hó 27. napján

Dr. Nehrer Péter
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő